

پیوند ارزیابی تأثیرات زیستمحیطی (EIA)^(۱) با پروژه‌های توسعه کشاورزی*

«با اینکه اجرای ارزیابی تأثیرات زیستمحیطی پروژه‌ها توسط بسیاری از کشورهای آسیایی، به عنوان یک ضرورت قانونی مورد نیاز برای ارزیابی پروژه‌های کشاورزی پذیرفته شده است، اما کشورهای دیگر آن را به عنوان عامل ضد توسعه که سبب ایجاد تأثیر و تنگنا می‌شود، تلقی شده است. این مشکل از سوی APO در کارگاه مطالعاتی که از ۲۵ ژوئن تا ۵ ژوئیه ۱۹۹۶ در ژاپن برگزار شد، مورد بحث قرار گرفت.»

کارگاه مطالعاتی APO در مورد ارزیابی زیستمحیطی برای توسعه کشاورزی، توسط ژاپن سازماندهی شد تا به بررسی میزان توجهی که به تأثیرات زیستمحیطی در هنگام اجرای پروژه‌های کشاورزی می‌شود، بپردازد. روشهایی که عموماً برای EIA به کار می‌رود نیز به بحث گذاشته انجام شد. این کارگاه مطالعاتی توسط بانک توسعه آسیایی^(۲) تأمین مالی می‌شد.

در عرصه بهره‌وری

در این کارگاه مطالعاتی ذکر شده که "بیش از ده سال نیست که EIA به طور اساسی توسط آژانسهای کمک‌کننده برای ارزیابی تأثیرات زیستمحیطی پروژه‌های گوناگون توسعه به کار گرفته می‌شود." گرچه وضعیت تغییر یافته است و EIA در بعضی از کشورها جنبه قانونی دارد، اما تعدادی از آنها EIA را بدون دانش کافی و نیروی انسانی مناسب اجرا می‌کنند.

دکتر "دیوید دنت"^(۱) استاد بلندپایه مدرسه علوم زیستمحیطی در دانشگاه آنجلیای شرقی انگلستان، به شرکت‌کنندگان گفت که اولین قدم در اجرای EIA عبارت از شناسایی تغییرات احتمالی در کیفیت منابع در اثر یک توسعه خاص و ارزیابی ارزش آنهاست.

وی گفت: "پس از آن، شناسایی راهها و وسایل بهینه کردن منافع و اجتناب از خساراتی که به محیط زیست وارد خواهد شد، و حداقل کردن آنها، انجام می‌شود." او همچنین اضافه کرد که: "بنابراین منظور اصلی از EIA عبارت از تهیه و تدارک اطلاعات مورد نیاز برای سیاستگذاران است تا استفاده از منابع طبیعی به طور پایدار تضمین شود.

مباحث این کارگاه مطالعاتی این حقیقت را روشن کرد که نبود تجربیات تکنیکی و نبود حمایت‌های مالی، دو مانع عمده برای پیوند EIA با سیاست کشاورزی است. در این مورد، کارگاه مطالعاتی بر نیاز به توسعه نیروی انسانی لازم و تواناییهای نهادی تأکید کرد.

کارگاه مطالعاتی توصیه کرد که باید روشهای عملی و مطالعات موردی در خصوص EIA توسعه یافته و برای سیاستگذاران معرفی شود. در این مورد، کارگاه مطالعاتی تأکید کرد که باید تکنولوژیهای کاربردی که با اکوسیستم هر یک از کشورها دارای هماهنگی است، توسعه یابد. "باید تلاشهایی به منظور بهبود روشهایی که می‌تواند همزمان با کاهش فشار بر محیط زیست و استفاده کمتر از مواد شیمیایی در کشاورزی، سطح تولید را ثابت نگه دارد، صورت پذیرد.

1 - Dr. David Dent

منبع :

Incorporate EIA in Agricultural Development Projects

APO news, Vol. XXVI, NO. 8 , August 1996, pp. 5-6

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

* سازمان حفاظت محیط زیست به سفارش شورای عالی محیط زیست کشور در مورد معیارهای شناسایی اثرات زیستمحیطی پروژه‌های توسعه یک الگوی ارزیابی طرحهای توسعه در زمینه‌های مختلف از جمله در مورد طرحها و پروژه‌های توسعه کشاورزی تهیه کرده که می‌باید قبل از تصویب و ابلاغ از طریق شورای عالی در کمیته ملی توسعه پایدار بررسی و درباره آن کار کارشناسی به عمل آید و پس از تأیید شورای عالی به عنوان الگوی کار به وزارتخانه‌های مربوط ابلاغ شود. لزوم توجه به این مطلب در تبصره ۸۲ قانون بودجه برنامه دوم نیز ذکر شده است. فصلنامه در صدد است در آینده به بررسی پیش‌نویس این الگو بپردازد.